

SZILÁGYOSOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilttér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, június hó 11-ikétől, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, június 11.

Északi hadszíntér. Orosz-Lengyelországban és Przemysltól keletre jelentős esemény nem történt. Dnyeszter mentén a harc tovább folyik. A Pfancen Baltin-féle hadsereg a Dnyeszter irányában lassan tért nyer.

Dél nyugati hadszíntér. Zsowzse mellett, Gonztól északnyugatra levő állásaink ellen intézett újabb olasz támadást visszavertük. 100 halott feküdt fedezékeink előtt. Az olaszok visszavonulása nagy rendetlenségben történt, úgy hogy eldobált 80 puskát és 15,000 töltényt szedhettünk össze. Megállapítható, hogy a zürzavarban az olasz csapatok egymásra tüzeltek. Egy Ronchinál ellenünk intézett támadást visszavertünk. A karinthiai határon az olaszok nagy erővel megtámadtak. A Frei Pafelt támadást visszavertük, ugyancsak egy a votai tó mellett ellenünk intézett támadást Cortina d'Awiezzó körüli területen visszavetettük. Az olasz dandár erre újabb támadást intézett, mire végleg visszavonulásra kényszerítettük. Déltől nyugati határán elvértve ágyuharcok és csatározások voltak.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, május 10.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Souchez és Neuville mellett a harcok tovább tartanak. Souchezről északnyugatra a franciáknak minden támadási kísérletét csírájában elfojtottuk. Souchezről nyugatra a cukorgyár környékén a franciák is előnyöket szereztek. Neuville-től északra lévő állásaink ellen intézett ellenséges támadások összeomlottak. A Neuville-től délre folyt árokharcban Hebunernetől délkeletre egy ellenséges előretörés megfiúsult. A legutóbbi harcok folyamán itt mintegy 200 franciát elfogtunk. A Champagneban, Souain tájékán és Hurlustól északra sikeres robbantások után több ellenséges árok birokába jutottunk. Egyidejűleg Lemesniltől északra 200 méternyi szélességben rohammal elfoglaltuk a francia állásokat és éjjeli ellentámadásokkal szemben megtartottuk. Egy géppuska és négy aknavető jutott a kezünkbe. A Bois de Pretre nyugati részében legelől lévő állásunknak egy árokdarabja az ellenség birtokába jutott.

Berlin, június 11.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Szavlettől délnyugatra az oroszok tegnap előnyomulásunkkal szemben élénk ellenállást fejtettek ki. Csak keveset haladtunk előre. Az utolsó két nap zsákmánya itt 2250 fogoly és két géppuska. Bekerítési mozdulatunk ellen Dubiszától keletre az ellenség északkeleti irányból erősítéseket vetett a harcba. E fenyegető mozdulat elől szárnyunkat Betygola-Zoginie vonalába vontuk vissza, anélkül, hogy az ellenség ezt megzavarta volna. A Nyementől délre támadásaink és az ellenség üldözése közben június 6-ika óta 3020 oroszot fogtunk el, továbbá két zászlót, 12 géppuskát, sok tábori konyhát és járművet zsákmányoltunk.

A délkeleti hadszíntéren Przemysltól keletre a helyzet változatlan. Mikolajov-Rohatyn (Lemberg-től délre és délkeletre) vidékéről új orosz erők nyomultak előre dél felé. Támadásukat Linsingen tábornok hadseregének részei hárítják el a Lityniát (Drohobictól északkeletre) a Dnyeszter-szakasszal Zuravnónál összekötő vonalon. Sztaniszlautól keletre és Halicsnál az üldöző harcok még folynak.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, június 11.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Délkelet-Galiciában és Bukovinában a szövetséges hadseregek eredményesen folytatták a támadást azon orosz haderők ellen, amelyek még a Dnyesztertől délre állanak. A Pfanzer-hadsereghez tartozó csapatok elűzték az ellenséget Ottyniától északra Obertinnél és Horodenkánál elfoglalt állásaiból és a Dnyeszter felé vannak előnyomulóban, amely folyónak déli partját az oroszok még tartani igyekeznek. Közvetlenül Csernovictól keletre, az egyetlen helyen, amelyen még az oroszok a Pruth mentén állnak, csapataink az ellenségnek egy támadását rövid harc után visszaverték. Egyebekben északon a helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér: Tegnapelőtt és tegnap az olaszoknak az összes arcvonalakon ellenünk intézett valamennyi támadását visszavertük. Egy újabb előretörésük, amely a görzi hídfő egy része ellen irányult, dalmát landwehr-csapatok tüzeben összeomlott. Szintoly eredménytelen maradt az ellenségnek Ronchitól északra ellenünk intézett egy támadása. Az Isonzo-arcvonalon a tűzérési harc még tart. A karinthiai határon tegnap délután az ellenségnek a Freikofel ellen intézett egy erősebb és a Volatónál ellenünk intézett egy gyöngébb támadását visszavertük. Tirolban egy Cortino D'Ampezzonál betört olasz dandárnak előretörése Peutelstein melletti állásainkon összeomlott. E vidéken ellenünk itézett támadások, épp úgy, mint a Landrónál vívott éjjeli harcok, szintén az ellenség visszavonulásával végződtek. A többi tiroli határterületen szakadatlan ágyuharcok és ránk nézve sikeres apróbb csatározások folynak. Höfer, altábornagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Konstantinápoly, június 11.

A főhadiszállás közli: A Dardanella-fronton tegnap nem történt lényeges esemény. Anatóliai ütegeink sikerrel lötték az ellenséges gyalogsági és tűzérési állásokat és elhalgattattak egy taracküteget. Az ellenségnek a legutóbbi szedibari csatában szenvedett veszteségét több mint 15,000 emberre becsüljük. Az ellenség még nem takaríthatta el halottainak egy részét, azoknak a katonáknak holttesteit, akiket akkor hagyott a csatatéren, mikor ellentámadásunk régebbi állásaiba vette vissza.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, június 12.

Hadisajtószállás jelenti: Pfanzer Baltin hadserege sikeresen folytatja előnyomulását és elfoglalta Zalescykit.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, június 12.

(Hivatalos.) A Pfanzer-hadsereg csapatai a Dnyeszter és a Pruth között ismét több orosz

állást foglaltak el. Jezierazny és Nieziska helységeket Obertyntől északra rohammal elfoglalták. Diadalmas csapataink Cernelica felé nyomultak előre és Horodenkától északkeletre átérték a Dnyesztert. Zalescykit elfoglaltuk. Ez ellen a város ellen az oroszok este és az éj folyamán kétségbeesett támadásokat intéztek, amelyeket az ellenség igen súlyos veszteségei mellett mind visszautasítottunk. Egy középkorú roham is tüzelésünkben teljesen összeomlott. — Bukovinában az oroszoknak a Pruth melletti utolsó állásaikat is fel kellett adniok. Csapatainktól üldözve, nagy veszteségek között a határon túl vonulnak vissza. A Pfanzer-hadsereg tegnapi harcai mintegy 5000 foglyot eredményeztek. — A Dnyeszter felső folyásától délre a harc még tart. Az oroszoknak egy Stanislaul ellen intézett ellentámadását visszautasítottuk. Zurawnót, a mely helységet orosz erősítések érkezése miatt kiűritettünk, tegnap a szövetséges csapatok ismét elfoglalták.

Olasz hadszíntér. A kisebb ütközetek és tűzérési harcok az Isonzo mentén egyre tartanak. Az olaszok a folyó keleti partján eddig csak Monfalconenél és Karfreitnél, oly pontokon, amelyek harc vonalunk előtt fekszenek, vetették meg lábukat. Ellenséges osztagok tegnap, reggeli szürkületkor Plava mellett megmászták a keleti part magaslatait, ahonnan azonban ismét elűztük őket. — A karinthiai határon csapataink a Monte-Paralba környékén levő átjárók elleni ellenséges támadásokat visszautasították és megszállották ezt a hegyet. Az olaszoknak az a kísérlete, hogy a Montepianon ismét hatalmukba kerítsék, megfiúsult. Az ellenség egyébiránt egyes határterületeken lassankint közelebb nyomul állásainkhoz: így Cortina d'Ampezzonál, Fiera di Primieroban és Borgoban áll. Höfer, altábornagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, június 13.

A hadi sajtószállásról jelentik: Mai napra jellemző, hogy a helyzet az összes hadszíntereken reánk nézve felette kielégítőnek mondható. San folyón átkelve, a sieniai hídfőt egész terjedelmében hatalmunkba kerítettük. Ez alkalommal 3000 fogoly jutott a szövetségesek kezére. Felső-Dnyeszter mentén a Linsingen hadsereg folytatja támadásait a Dnyeszter ama részeinek birtokáért, melyeken az oroszok még tartják magukat. Bukovinát a tegnapi nappal ellenségtől teljesen megtisztítottuk. Az oroszok Besarabiába vonulnak vissza, úgy hogy most Bukovinának az a kis sarka is birtokunkban van, melyben oroszok ősz óta állandóan tartották magukat. Zalescyki ellen megkísérelt orosz támadásokat az ellenség nagy veszteségei mellett visszavertük. Bukovinai harcok tegnap 1500 orosz foglyot eredményeztek.

Dél nyugati hadszíntéren az olaszoknak Plava vidékén megkísérelt támadásait az ellenség igen tekintélyes veszteségei mellett visszavertük, épp úgy mint egész határmentén megkísérelt összes támadásokat is. Balkáni hadszínterről semmi jelenteni valónk nincs.

Konstantinápoly, június 13.

A főhadiszállás jelenti: A kaukázusi fronton orosz haderők, melyek Olty irányában előnyomultak és a melyeket ellentámadással visszavertünk, a harcban majdnem 1000 embert veszített. Két tisztet és nagyszámu katonát elfogtunk. A Dardanellák frontján Ariburnuban táborozó ellenséget, mely június 10-én virradó

éjszaka jobb szárnyunk ellen támadást kísérelt meg, nagy veszteségekkel visszavertük. Az ellenségnek ugyanazon éjszaka Sedil Bahrnál csapatai egy részével tett kísérlete, hogy jobb szárnyunkhoz közeledjék, hatásos tüzelésünk következtében eredménytelen maradt. Junius 11-ének délelőttjén ezen a szárnyon egy gépfegyvert, mely az ellenség menekülést fedezte, tüzelésünkkel elpusztítottuk. Onnan az ellenség csapatoknak egy része elhagyta a lövészárkot és elmenekült. E hó 11-én Sedil Bahrnál és Ariburnunál a tüzelés tovább folyt. Előző napon anatóliai parti ütegeink ellenséges szállítmányokat, Sedil Bahr melletti táborhelyeket és a partraszálláshoz szolgáló hidat bombázták. Anatóliai ütegeink tüzelése a Hissarliktól nyugatra álló ellenséges csapatok ellen nagyon hatásos volt.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, június 14.

Orosz hadszíntér. Közép-Galiciában a szövetséges csapatok tegnap újból támadtak. Jaroslautól keletre és délkeletre heves harcok után áttörtük az orosz arcvonalat és az ellenséget legsúlyosabb veszteségei mellett visszavonulásra kényszerítettük. Ma éjjel óta az oroszok Moszkának és a helységtől délkeletre is visszavonulóban vannak. Tegnap 16,000 oroszot fogtunk el, ezalatt a Dnyesztertől délre a harc még tart. Derzownál, Nikolajewtól délre csapataink négy erős támadást véresen visszavertek, az ellenség végül futva menekült a harcterről. Zurawnótól északnyugatra a szövetségesek Zy-dacow ellen nyemultak előre és tegnap súlyos harc után elfoglalták Boguznót. Alimnactól északra is sikeresen halad tovább a támadás. Sok hadifogoly, akiknek a száma még nincs megállapítva, jutott itt a mieink kezére. Zalescykitől északra az oroszok éjjel 11 óra után 3 kilométeres arcvonalon négyes tagozásban támadtak. Ez a tömeges előretörés csapataink tüzeiben nagy veszteségeik mellett összeomlott.

Olasz hadszíntér. A Plava melletti harcokban június 12-én az ellenség, amint megállapítottuk, több mint 1000 halottat és igen sok sebesültet hagyott állásaink előtt. Tegnap késő éjjel csapataink itt egy újabb támadást is visszavertek ép úgy, mint az összes eddigieket. Tehát az Isonzo arcvonalon sem voltak képesek boldogulni. A karinthiai és tiroli határterületen jelentős esemény nem történt.

Balkáni hadszíntér. Avtováctól délre tábori őrségeink egyike rövid harc után visszaverte mintegy 200 montenegrói támadását. Höfer, altábornagy.

Berlin, június 14.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Liewin és Arras közti arcvonalon a franciák súlyos veszteségeket szenvedtek. Lorettó magaslat mindkét oldalán, valamint a neuvillei harc vonalon az ellenséget mindenütt súlyos veszteségei mellett visszavertük. Valamennyi állás teljesen birtokunkba maradt. Yser csatornán ellenünk intézett gyengébb támadásait visszavertük. A Champagneban levő állásaink ellen intézett előretöréseket csirájában elfojtottuk.

Keleti hadszíntér. Rucomivia közelében, Szawłétól északnyugatra néhány ellenséges állást elfoglaltunk és 3 tisztet és 300 embert elfogtunk. Mariampol kownoi Mittautól délkeletre csapataink rohammal elfoglalták az oroszok első vonalát. 2 tiszt és 313 ember esett fogságunkba.

Délkeleti hadszíntér. Mackensen vezérezredes hadserege Cerniova és Sienieva közt levő állásainál 70 kilométer szélességben támadott, ellenséges állásokat egész arcvonalon rohammal elfoglalta, — 16,000 orosz jutott tegnap kezünkre. Marwitz és Linsingen tábornok csapatainak támadásai is előbbre jutott.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, jun. 15.

(Hivatalos.) Galiciában a szövetséges csapatok támadása következtében csaknem az egész arcvonalon heves harcok fejlődtek ki. József Ferdinánd főherceg hadseregének csapatai Siniawal elfoglalása után a San keleti partján északi és északkeleti irányban vonulnak előre. Piskorowikere kastélyt és majort tegnap rohammal elfoglaltuk és számos foglyot ejtettünk. Mackensen vezérezredes hadseregei elke-

seredett harcok közt Piakovicétől kétfelől és Olesziczi irányában nyomul előre, hozzá csatlakozólag Büchm Ermoli tábornok csapatai az oroszokat Osciskától keletre és délkeletre támadják, ahol új ellenséges állások fedezik a Grodek felé vezető irányt. Felső Dnyesztertől délre nagy orosz erők tartják a mikoloevi, zitracovi és halicsi hídfőket. Linsingen hadseregeinek előnyomuló szövetséges csapataival szemben míg a folyammenti Lessle Pflanzert Baltin csapatai Nisniom és Bernalika előtt állanak és az elfoglalt Zalescykit az oroszok minden támadásával szemben tartják. A hadsereg egyes részei Beszarábiában a Dnyeszter és Pruth között az ott álló orosz erőket újból visszavonulásra kényszerítették és azokat Chatán felé és a Pruth mentén visszaszorították. A galiciai harcokban június 12-ike óta beszállított foglyok száma tegnap ismét néhány ezer emberrel emelkedett.

Olasz hadszíntér. Az olaszok újabb kísérletei, hogy Folmeinnél, Plavainál állásainkhoz közeledjenek, ismét sikertelenek maradtak. Tegnap Isonzo Aröz vonal egyes szakaszáig nyugalom uralkodott. Egy olasz parlamentair által tolmácsolta azt a kérést, hogy a halottak eltemetése céljából tüzet szüntessünk, katonai okokból elutasítottuk. Karinthiai határon stájer népfölkelők rohammal elfoglalták Plökken szorosától keletre a kis Palt és itt az ellenségnek 3 ellentámadását a határ felé visszaverte. Tiroli határon az ellenség állásaink ellen előretört és eredménytelen tűzérési tüzelést folytat. Egyik határponttól egy esendőrör s saját veszteségek nélkül visszavonulásra kényszerített. Egy olasz századost és 58 foglyot ejtett. Höfer, altábornagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, június 15.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: A franciák tegnap újabb vereséget szenvedtek. Junius 13-án szenvedett súlyos veszteségeik ellenére áttörést kíséreltek a Liewin arrasi fronton, nagy szívóssággal folytatták retentő mennyiségű lőszer felhasználásával előkészített és sűrű sorokban előre hullámozó támadás derék csapataink tüzeiben az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett ismét összeomlottak. Champagneban, Perthestől és Mesniltől északra a harc helyenként ismét feléledt anélkül, hogy az ellenség előnyt tudott volna kivívni. Vasárnap a leffinghei templomot, Ostendától délnyugatra, a polgárság istentisztelete alatt ellenséges tűzérési ágyuzta, — több belga polgár megsebesült.

Keleti hadszíntér. Szawłétól nyugatra a német csapatok rohammal elfoglalták Dauksze falut és azután két-három orosz ezrednek ellentámadását visszautasítottuk. 4 tisztet és 1660 főnyi legénységet elfogtunk. Mariempolnai országtól délre és keletre újabban elfoglalt állásainkat tegnap jelentékeny ellenséges erők ismétetlen eredménytelenül támadták. Liparalkalvariai arcvonalunktól előretörtünk, behatoltunk az orosz arcvonalba és elfoglaltuk a legelől levő árkuat. Az Orzionál is sikerült csapatainknak Jedno-Royec falut és Cervonagorát és az attól keletre fekvő hidat elfoglalni. Ezen a helyen eddig 325 oroszot elfogtunk. A Boly-movtól északra levő betörési pontunk elleni ellenséges támadások megghiusultak.

Délkeleti hadszíntéren a június 13—14-iki csatában Mackensen vezérezredes hadserege által megvert ellenségnek nem sikerült előkészített hátsó állásaiban Javorovtól északnyugatra lábát megvetnie. Az ellenséget mindenütt visszavetettük, ahol szembe fordult velünk. A hadizsákmány növekszik. Az erélyes üldözés a Przemyśl-lemergi vasutól délre fekvő orosz csapatokat is visszavonulásra kényszerítette. Von der Marwitz tábornok csapatai tegnap elfoglalták Misciskát. A Linsingen hadsereg jobb szárnya rohammal elfoglalta a Jesupoltól nyugatra fekvő magaslatokat, magassága pedig elérte a Mariampoltól délre fekvő vidéket.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az osztrák-magyar bank palotája.

Egy éve már, hogy állandóan szönyegen van az osztrák-magyar bank palotájának építés kérdése, melyre úgy számítottunk, hogy az mint monumentális szép épület, milyen nagy dísz fog adni városunknak, különösen milyen széppé fogja tenni a postatelekkel megbővítendő és szabályos négyszögben kialakulandó Bem-teret.

A palota építéséhez végre most pünkösöd utáni napon hozzá is fogtak. A telek körvonalai hosszú lécekkel kijelölve elénkbe adták az építendő bankpalota által dominált köztérnek jövő szabályos alakját.

Ma már a Kossuth Lajos-utca felőli frontnak alapzata kiásva, a Bem-tér felé benyuló homlokzat alapzatának deszkázattal kijelölt körvonalai elénkbe állítják, hogy milyen alakban fog elhelyezkedni a monumentális nagy épület.

Sajnos, ezek a vonalak, ezek az alapzatkijelölő deszkázások nagyon, de nagyon lehűtik azt az örömet, amit a városház telekből eladott résznek kijelölése alkalmával érezhettünk a felett, hogy mily szépen fog kialakulni a Bem-tér egy csinos kisvárosi piacterré.

Az eladott telekrész határvonalainak kijelölése szerint szabályos négyszöget képezőleg vonult volna el a banképületnek Bem-tér felől benyuló homlokzata. Amint pedig most már a falazati alap kijelölt körvonalai mutatják, ez a homlokzati rész éppen nem fog a szemben elvonuló Kossuth Lajos-utcára derékszög alatt illeszkedni, hanem a timárszin felől eső alsó végén 80 centiméterrel behajlik, úgy hogy ha ezt a homlokzati fal vonalát a görög katolikus templom felé meghosszabbítva képzeljük, előttünk áll a képe egy ferdén elhelyezett monumentális épületnek, amely a Bem-tér szabályos kialakulását örök időkre lehetetlenné teszi.

Nem kutatjuk, hogy hol történt a hiba, de nem is szükséges azt hosszasan keresni, mert megadják a világos feleletet erre maguk az előttünk történt tények.

A telekeladás már ezelőtt egy évvel történt, a felsőbb hatósági jóváhagyás is nagyon régi. Az eladott telekrésznek a természetben, a helyszínén való pontos kijelölése azonban csak most, az építkezés megkezdése előtt pár nappal ejtetett meg. Ebből keletkezett aztán az a meglepő eredmény, hogy az építési tervrajz és a városi hatóság által kijelölt terület határvonalai nem fedték egymást. Mikor az építési tervrajznak megfelelően kijelölték az épület alapvonalait, csak akkor látták, hogy az épület tervrajza nem készült, az előbbieket szerint nem is készíthették a helyszínén történt mérések és fölvételek alapján, hanem az építési tervrajzot a bank építész helyszíni fölvételeket nélkülöző adatok alapján kellett hogy elkészítse. Ennek a fonák eljárásnak lett aztán azon eredménye, miszerint a bankpalota, ha úgy építik föl, ahogy az alapvonalak most kijelölve lettek, egy izléstelen, ferde alakot fog mutatni, amely ferdeséget helyrehozni többé soha nem lehet.

A gör. kath. templom homlokzata kell, hogy megszabja a bankpalota Bem-téri homlokzatának irányát. És mit látunk?

— Használjunk hadisegély-bélyegeket!

Azt, hogy a bankpalotának Bem-téri homlokzata olyan irányban készül kiépíttetni, hogy az a templom homlokzatával éppen nem lesz párhuzamos, hanem arra hegyes szögletben behajlik.

Azt mondják, hogy ezen az elhelyezésen már nem lehet segíteni, mert a vastraverszek meg vannak rendelve és az építkezés is késedelmet szenvedne. Hát ez mindenesetre kellemetlen és talán némileg költséges dolog is lenne. Ámde egy monumentális épületnek egy piactérre ferdén való elhelyezése megakadályozása sokkal nagyobb indok, mintsem emiatt az épített bank a vastraverszek kicserélésével járó aránylag elenyésző csekély anyagi áldozatot meg ne hozhatná.

Mi abban a nézetben vagyunk, hogy most, mikor a városi építkezési szabályrendelet már felsőbb jóváhagyást nyert s mikor a városi hatóságnak jogában áll az építkezésre az engedélyt föltételekhez kötni, mikor a város szépirodai érdeke föltétlenül megköveteli, hogy a banképület Bem-téri homlokzata egyenes irányban építtessék, a város hatósága, különösen annak erélyes polgármestere, Donogány János nem fogja az építkezési szabályrendeletnek első alkalommal való alkalmazásánál a szabályrendeletet semmibe venni, hanem annak érvényt fog szerezni és mindent el fog követni, hogy az építési terven az a csekély változtatás mihamarább megtéssék és ne fűződjön az ő nevéhez a tervbe vett ferde építkezés kellemetlen emléke.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az ideai érettségi.

A második érettségivel gimnáziumunk bizonyosságot tett arról, hogy bármely hasonló foku intézettel megmérkőzhetik. Tanévközben egyszer 5, majd 10 vonult be katonai szolgálatra, kik közül az utóbbi 10 a tanügyi kormánytól elrendelt hadiérlettséggel lett a tanári kar által ellátva.

Öt rendes tanuló maradt a rendes nyilvános érettségire. Ezek az előadásokat rendszeresen hallgató 3 leány hallgatóval fényes tanubizonyosságot szolgáltatott arról, hogy a tanári kar hivatása magaslatán áll. Kiss János pápai prelátus, egyetemi tanár élvezettel hallgatta az érettségi bizottság előtt megjelent 9 maturandus okos feleleteit és készséggel jutalmazta azok végzettségét, amennyiben a 9 érettségiző között 6 teljesen érett: Berger Erzsébet, Józsa András, Kosztea György, Kozár Emma, Takács Margit és Weitzner Géza; jól érett: Deák Ferenc és Hritz János; egyszerűen érett: Aczél Róbert.

Az elnök köszönetet szavazván a tanári karnak szép, de nehéz munkájáért, a tanügyi kormány és a maga nevében a vallásra, erkölcsre és munkára buzdította az éretteket, kifejezve előtük, hogy a hazáért nemcsak meghalni szép, mire a mostani háború szolgáltat bőséges példákat, hanem avval egyenértékű a munka is. Ezt a kitartó munkát, melyet az iskolában sajátítottak el, vigyék át az életbe is. Ez esetben az Isten, király és haza érdekében cselekednek.

Az érettek szombatán este barátságos összejövetelt tartottak a városi szálloda kávéházában, hol a nőérettek is résztvettek Takács Miksa állatorvos gardirozása mellett. Legjobb hangulatban telt el az idejük és erős fogadalmat tettek, hogy 10 év múlva összejönnek, mit a gimnázium levéltárában elhelyezett összejöveteli szerződéssel pecsétöltek meg. Ad multos annos.

A róm. kath. leányiskola záróünnepélye.

A Sz. Ferenc-rendi nővérek vezetése alatt álló helybeli róm. kath. leányiskola ismét bizonyítékát adta életrevalóságának. Vasárnap délután tartott évzáró ünnepségéről mindnyájan e meggyőződéssel távoztunk. Valóságos kis csodavilág tárult föl a színpad deszkáin előttünk, mely néhány órára feledtette velünk a sívár, szomorú való életet. A gyermekkorok kedves üdésége, a szereplő leánykák, még a kis csöppségeknek is, biztos föllépése s többnél valószínűbb művészi alakítása, tudás és ügyesség megkapó egészbe olvadva, feledhetetlen hatást gyakoroltak reánk, jelenlevőkre. A precíz játékkal előadott zongoraszámokban a zárda zenetanítványai mutatták be előhaladásukat. A „Soha többé” c. monologban s „A varázstrombita” c. vígjátékban a jóízű humor nyilvánult meg, míg az „Eltörött a hegedű”, a „Nagyvásár” s „A huszár bucsuja” liliputi szereplőiben az örökké kedves gyermeki kedély jelent meg. A „Rózsa és ibolya” s a „Rózsakirálynő”, jelenetében valóságos tündérvilágba volt módunk betekinteni. S a világháború évének aktuálitása gyanánt is hazafias számok tarkították a záróünnepség műsorát. Ilyenek voltak: a „Krisztus a csatatéren” c. szavalati darab, „A haldokló katona” c. szülő-ének, „A legszebb hon” c. kar-ének s „A huszár bucsuja” c. gyermek-jelenet, miknek méltó befejezését képezte a „Himnusz”, melyet a szereplőkkel együtt a közönség állva énekelt. Minden egyes szám hozzájárult ahhoz a föltétlenül kedvező benyomáshoz, melyet az ünnepségről távozóban magunkkal vittünk s ha a műsor számai közül valamelyiket mégis külön kiakarnók emelni, úgy választásunk föltétlenül a „Nagyvásár” c. jelenetre esik. A festői kép, melyet a jól megválasztott jelmezbe öltözött gyermek-vásárosok nyújtottak, a bájjal egyesült humor, melyet a felnőtt-szerepeket annyi odaadással és kedves pajzánssággal előadó gyermekekben láttunk, valóban az ünnepség legkedvesebb pontjává tették az említett jelenetet.

Az iskolát vezető nővéreknek pedig a legteljesebb elismerés! Áldásos munkájukat a tanítás és nevelés terén már ide s tova két évtizede érezzük, intézetük fejlődésével arányosan mindig fokozottabb mértékben. Az évzáró ünnepség egy évi fárasztó munkájoknak befejezése, melyet az egész évi munka egyedüli eredményének tekinteni nagy tévedés lenne, de a melynek nagy jelentőségét a gyermekek értelmi s kedélyi képzésére kétségbevonni nem lehet. Mi a magunk részéről csak annyit jegyzünk meg: tekintettel az iskola záróünnepségeinek nagy látogatottságára, óhajtanánk lenne a közönség figyelmét előre felhívni, hogy a rendőrhatalom rendelkezéséből csak korlátozott számban kibocsátható jegyek megváltásával siessenek s akkor nem történnék meg, ami sajnos, az idén megtörtént, hogy olyanok, kiket az előadás közléről érdekelt, jegy híján távolmaradni voltak kénytelenek.

Felhívás a közönséghez.

A közönség árumintákban a tábori postákhoz gyakran szalonnát, disznósajtot, kolbászt és más gyorsan romló élelmiszereket küld, amelyek a hosszú szállítás közben megromlanak és az egészségre ártalmassá válnak.

Minthogy a küldemények ilyen állapotban nem kézbesíthetők, a feladók gondoskodó buzgalma kárba vész. Meg kell jegyezni, hogy a tábori postákhoz küldött élelmiszerek romlása és megsemmisítése a jelen viszonyok között közszempontból is veszteségszámba megy.

Erre való tekintettel a kereskedelemügyi miniszter 10,948—1915. sz. a. felhívta a postahivatalokat, hogy az olyan árumintákat, amelyek tartalma a tábori postahivatalokhoz való szállítását, — amely átlag 8—10 napot vesz igénybe, — a megromlás veszélye nélkül előreláthatólag

nem bírja ki és olyanokat, amelyek megfelelően csomagolva nincsenek, ne vegyék fel.

Szilágysomlyó, 1915. június hó 8-án.

Donogány János,
polgármester.

— **Meghívás a szilágysomlyói Polgári Olvasókörnek** június hó 20-án d. e. 11 órakor, a kör helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre, melynek egyetlen tárgya: a kör anyagi ügyeinek rendezése. Ez uton is tisztelettel felkérjük a kör tagjait, miszerint a jelzett időben pontosan megjelenni sziveskedjenek, mert ellen esetben a közgyűlést — tekintet nélkül a jelenlevők számára — június hó 27-én d. e. 11 órakor fogjuk megtartani. Az elnökség.

— **Itáliáról.** Olaszországnak 34 millió lakosa van, a monarchiának 17 millióval több. Olaszország népsségi szaporulata sokkal lassabb, mint a monarchiáé. Ausztria és Magyarországnak például az utolsó évtizedben a szaporulat 9 százalék volt. Olaszországban 6.8. Olaszországnak majdnem másfélszer akkora a kiterjedése, tehát a népessége sokkal ritkábban oszlik meg. 1910-ben egész Ausztriában 768 ezer olasz volt. Legnagyobb részük Tirolban és Isztriában lakik. Tirolban minden ezer négy-szögkilométernyi területen 386 olasz áll szemben 561 nem olaszszal. Triestben az arány 191:111, Görzben 90:171, Isztrában 147:256. Látható tehát, hogy Tirol és Isztria egyáltalában nem tisztán olasz. Még Dél-Tirolban is vannak germán szigetek. Görzben és Gradiškában 155,000 szláv is él, Isztriában pedig 323,000. Olaszország tehát sokat kockáztat, ha Dél-Tirolért és Görz-Graadiskáért, tehát egy nem egészen kilenc négy-szögkilométernyi területért hódító hadjáratot indít, amely belekerülhet egy fél millió emberébe, sok milliárdjába és ráadásul még balul is üt ki.

Legujabb!

Konstantinápoly, június 16.

A főhadiszállás jelenti: Június 13-án reggel Ariburmivel szemben felállított tüzer-ségünk elpusztított egy ellenséges állást, a melyet az ellenség bombavetésére rendezett be, ugyisintén egy gépfegyverosztályt. Tüzerségünk ezen hatásos tüzelése következtében az ellenséges hadállások hátában tűz ütött ki, a mely fél óra hosszat tartott. 13—14-re virradó éjjel egyik felderítő előőrsünk behatolt a Sedil Bahr melletti ellenséges sáncokba és zsákmányul ejtett egy gépfegyvert teljes felszereléssel, ugyisintén 15 puskát és nagymennyiségű lövedéket. Egy török repülőgép tegnap eredményes repülést végzett Imros és Lemnos szigetek fölé és bombákat dobott a Lemnos szigeten levő ellenséges táborra. Parti ütegeink tegnap agyúzták a Sedil Bahr melletti ellenséges tüzer-ségi állásokat, az ellenség táborát és szállító-kajóit. Az ellenség csaknem minden nap ki van téve ezen ütegek hatásos tüzelésének. Tegnap egy ellenséges repülőgép két bombát dobott le, azonban teljesen eredménytelenül. A többi harctérről nincs jelenteni való.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, június 16.

Orosz hadszíntér. Galiciában az oroszok a szövetséges csapatok általános támadásának, legszívósabb védelmének ellenére sem voltak képesek helyt állani. Győzelmes csapatainkkal nyomukban a megvert orosz hadtestek maradékai is Besokow, Lubacow és Javorow felé hátrálnak. A lebergi uttól délre Böhm Ermoli hadserege ma éjjel az orosz hadállásokat az egész arcvonalon rohammal bevette és az ellenséget Sarlowa Misanian és Rutkin tul visszavetette. Dnyesztortól délre a hídfők előterében harcok. A Pfanzer-hadsereg csapatai tegnap reggel elfoglalták Nimowot. A június havi eddigi csatáknak és ütközeteknek gazdag zsákmánya június 1-től 15-ig összesen 108 tisztet és 122,300 főnyi legénységet fogtunk el, 53 ágyút, 187 géppuskát és 58 lőszerkocsit zsákmányoltunk.

— **Szövetségi hűséggyűrűk.** Hoványi Géza dr. országos képviselő, az Országos Hadsegélyező Bizottság jelvényosztályának vezetője, művészi kiállítású s bámulatosan olcsó gyűrűk terjesztésére kéri fel lapunkat. E gyűrűk örök emlékei maradnak a most dúló népek csatáinak és aki e gyűrűt megzerzi magának, nemcsak egy szép emlékek lesz gazdagabb, de az a tölti el lelkét, hogy hozzájárult a hadbavonultak családjainak és mindazon jótékony célú alapok segélyezéséhez, melyek az Országos Hadsegélyező Bizottság körébe tartoznak. A Szövetségi Hűséggyűrűket kétféle kivitelben bocsátják forgalomba: színezüstből, bármely nagyságban 3 korona, ezüstözött fémből bármely nagyságban 2 korona. Aki hajlandó a Szövetségi Hűséggyűrűket bizományban minden nevezendő felelősség nélkül elfogadni és saját hatáskörében oda hatni, hogy e gyűrűk minél szélesebb körben terjedjenek el, forduljon az Országos Hadsegélyező Bizottság Jelvényosztályához, (Budapest, képviselőház.) honnan erre megbízást fog kapni.

— **Mibe kerül a világháború.** Hantos Elemér dr., országgyűlési képviselő igen érdekes tanulmányban mutatta ki, hogy mibe kerül a világháború. Eszerint nekünk a háború naponként 24 millióba kerül, Németországnak 48 milliójába, ami összesen 72 milliót tesz ki. Angliának 36, Franciaországnak 35, Oroszországnak 45, Belgiumnak, Szerbiának és Montenegrónak összesen 8 millióba, ami az entent hatalmaknál egy összegben napi 200 milliót tesz ki.

— **Az államsegély megvonható, de vigyázat!** Illetékes helyen megállapították, hogy a bevonultaknak olyan családtagja, akik a hatóság jelentése szerint megfelelő munka vállalásával biztosíthatnák megélhetésüket, nem tarthatnak igényt a törvényszerű segélyre. A miniszterelnök körrendeletet intézett a hatóságokhoz, akiknek kötelességévé tette, hogy hívják fel a helyi hatóságokat arra, vonják meg az államsegélyt mindazoktól, akikről beigazolást nyert, hogy megfelelő gazdasági munkára felkészítették és azt visszautasították. Ennek a rendeletnek az az intenciója, hogy ne támogassa az állam a dologkerülőket és hogy mindazok, akik itthon maradtak, vegyék ki a részüket a gazdasági munkából. Viszont azonban az illetékes hatóságoknak éber figyelemmel kell lenniük arra, hogy e rendelettel senki vissza ne élhessen, hogy senki fel ne használhassa ezt arra, hogy a bevonultak hozzátartozóinak munkaerejét kizsarolja az államsegély megvonásával való fenyegetés ürügyével. A miniszterelnök e rendelete nem arra való, hogy egyesek olcsó munkaerőhöz jussanak.

— **A „Vasárnapi Ujság”** június 13-iki száma folytatja galíciai diadalaink rendkívül érdekes jeleneteinek közlését, csupa olyan kép, amely új oldalról tárja fel a háború kimeríthetetlen gazdagságát. Egy sorozat új háborunk színteréről, a trentinói határról ad érdekes képeket, egy másik pedig a törökök dardanellai harcáról. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György és Strug András regénye, Radó Antal ritka érdekességű cikke Olaszországról stb. Egyéb közlemények: báró Rosner Ervin új miniszter arcképe s a rendes heti rovatok: Halálozás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 K, a „Világ-krónika”-val együtt 6 K. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára.

Hadi beszédek.

A honvédelmi minisztérium Hadsegélyező Hivatala népszerű füzetekben kiadja azokat a tanulságos és lélekemelő beszédeket, amelyeket a háború óta legkiválóbb államférfiaink, főpapjaink, tudósaink, íróink és politikusaink tartottak a nyilvánosság előtt, az országos Hadsegélyező Bizottság felolvasásai sorozatán. A hazafias igaz magyar szellemtől áthatott beszédek retorikai szempontból is rendkívül becsesek, gondolatokban gazdag, gyönyörű munka valamennyi; a közönség jól teszi, ha a tizfilléres füzeteket megvásárolja és összegyűjti. Nagyszerű és maradandó emlékei lesznek e füzetek annak a hazafias föllángolásnak és együttérzésnek, amely a nemzet minden rétegét oly meghatározó módon egyetlen táborba terelte a magyar nemzeti becsület és a magyar nagyság védelmére. Eddig gróf Apponyi Albert, Csernoch János, báró Hazai Samu, gróf Tisza István, gróf Andrássy Gyula, Prohászka Ottokár és Rákossy Jenő hadibeszédei jelentek meg. A füzetek az Általános Beszerzési és Szállítási R. T. útján (Budapest, V., Kádár-utca 4.) rendelhetők meg, de kaphatók a dohánytözsdékben is. A befolyó tiszta jövedelmet a háboruban elesett, vagy a kapott sebek következtében elhalt katonák özvegyei és árvái javára fordítják.

Friss fejős (kisborjas) piros-tarka (berni, siementali faj)

*** t e h e n e k ***

állandóan kaphatók

Leitner Elek
selymesilosvai tejjgazdaságában.

Fontos: Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságoknak, géptulajdonosoknak
keves pénzért finom lisztet készítő malma lehet 8—

Uj malomjárat!

Örlőkövek, sikszitával együtt szerelve, a járatnagyság szerint

darál óránként . . . 100—800 kilót,
finom lisztet készít óránként 20—140 kilót.

Tökéletes kézidaralók, svéd marok-
rákó és kéveköto aratógépek.

Kellner és Schanzer Budapest,
Kálmán-utca 3.

Hirdetések

A „Szilágyosmlyó” részére
jutányos áron vétetnek fel.

Ajánljuk világhírű és kiváló magánjáró
és vontatású gőz- és benzin

c séplő gépeinket.

Magánjáró

kötő és fűrészelő gépeket, közép- és
magas nyomású, nyersolaj motorokat,
szalmapréseket.

Kellner és Schanzer Budapest,
Kálmán-utca 3.

Az országban

20.000

árusitonál kapható

A N A P

Egy szám

6

fillér

Minden városban és községben A NAP-ot
megérkezése után árusítóink kívánatra

házhoz szállítja.

Horgony-thymol-kenőcs.

Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési
sebeknél. Adag: kor. —80.

Horgony-Liniment. Capsici
compos.

a Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Fájdalommentes bedörzsölés hilleseknél, rheumánál,
köszvényknél stb.

Üvege: kor. —80, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.

Vérsegegyenségnél és sápkóránál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvet-
lenül beszerezhető

Dr. Richter „Az arany országhoz”, címzet, gyógy-
szertárától, Prága I, Elisabethstrasse 5.

FRANKOVITS IGNÁCZ R.-T.

vas- és fűszernagykereskedés

Szilágyosmlyón. (Piactér)

Államilag ólomzárolt

lóher és lucernamag,

minden fajta eredeti oberndorfi répa-
mag, angol perje, Mauthner-féle kony-
hakerti magvak legjutányosabb nagy-
bani árakban kaphatók.